

„depa hovězí...“ - scénář - 1. půlka

Úvod

(pohybové divadlo „Stroj“: začne hudba „Breath of Life“, první „součástka stroje“ přijde na scénu a opakuje strojově svůj pohyb stále dokola - po chvíli přijde druhá a připojí se, postupně se přidávají další a další, možno i vydávat nějaké opakující se zvuky, dohromady tak vytvoří „Stroj“; po chvíli fungování celého „Stroje“ dochází ke zvyšování intenzity pohybů a zvuků, vše skončí „výbuchem“, tj. náhlý výkřik všech + „součástky“ se rozlétnou do stran, ihned po „výbuchu“ se vypnou světla; na scéně zůstanou ležet jen Aleš (A) a Jindřiška (J), ostatní zmizí ve tmě do zákulisí)

Aleš se nadzvedne a rozsvítí baterku, začne s ní jezdit po jevišti..

A: *(překvapeně a radostně) Nic. (přejede jinam) Nikdo. (opět přejede) Nic. (rozrušeně probudí J.) Vstávej. (zamiří baterku na nějaké místo) Podívej: Nic. (přejede jinam) Nic.*

(A., J. se na sebe podívají)

A,J: Jsme sami.

(obejmou se)

A,J: Konečně .

(A., J. v obětí, světla dolů)

(A., J. odejdou do zákulisí, rychle si nahodí batohy, A. malý batůžek tzv. bonbon, J. extrémně velkou krosnu)

(začne hudba Brontosauři - „holky těžší to maj“)

(do běžící hudby vejde A. za ním J., udělaj kolečko po jevišti, všechno si radostně prohlížejí, zastaví se)

A: *(nadšeně) To je paráda. Já pořád nemůžu uvěřit tomu, že jsme sami. Nikde nikdo...dovedla sis někdy vůbec představit, že budeme takhle sami a vpuštěný?*

J: *(taky nadšeně, naivně přitakává A.) Je to paráda. Ani já pořád nemůžu uvěřit tomu, že jsme sami. Nikde nikdo...vůbec jsem si nikdy nedovedla představit, že budeme takhle sami a vpuštěný.*

A: A vidíš, nakonec jsme to dokázali. Našli jsme v sobě tu sílu a dokázali jsme přetrhnout ty pitomý pouta, dokázali jsme vyjet ze zaběhnutých kolejí, vystoupit z rozjetého autobusu, dokázali jsme opustit dobytčí stádo, vystoupit z roztočeného řetízkáče a odejít od nedopitého piva.

J: Víš, Aleši, já jsem strašně ráda. Já už jsem v poslední době cítila, že to takhle dlouho nevydržím. Už jsem prostě nemohla být dál spoutaná a sedět na roztočeném řetízkáči u .. nedopitého piva. Prostě jsem věděla, že se něco musí stát.

A: Já vím, já jsem cítil to samé. Jenom jsem měl pocit, že sedím na labutích a nemůžu se odlepit od země. *(předvádí pohyb pákou z labutí)* Jakoby mi nějaký kolotočář schválně vypnul ovládání. Ale to je jedno, hlavně že jsme teď spolu a svobodní. Ještě to samozřejmě nevím

určitě, ale myslím, že teď máme absolutní volnost. Můžeme si dělat co chceme a sami budeme rozhodovat o svých životech. A když budeme chtít spát, tak budeme spát a když budeme chtít létat, budeme létat...

J: *(věcně)* To mi připomíná, že bych si mohla sundat tu krosnu. *(sundá ji)* Ty Aleši, prosim Tě, běž tamhle kousek vedle, *(stejným tónem jako předtím A.)* mně se chce čůrat a asi budu čůrat. *(J. si hledá místo, kam si sedne, uvidí starý hrnec popř. kýbl, který hodlá použít)*

A: *(poodejde, pro sebe)* Ježiš ta Jindřiška je ale roztomilá, po tolika letech a ona se pořád přede mnou stydí. No co, zatím jí tady můžu natrhat kytičku *(odchází dál)*, ježiš jak já jí miluju..

(J. se posadí na hrnec směrem od diváků a od středu pódia, A. trhá na opačné straně kytky, doprostřed dozadu nastoupí pěvecká skupina - ca. 6 osob - příp. možno upravit až na min. 3)

(J. začne močit = silný proud vody ze stříkačky do plechového hrnce; celá pěvecká skupina se překvapeně otočí po zvuku)

J: *(pro sebe)* No já už sem nebyla aspoň půl dne. *(volá)* Ty, Aleši, kolik je vlastně hodin?

(A. a celá pěvecká skupina se podívají na hodinky a promluví téměř zároveň)

A: Tři

1. Člen pěvecké skupiny: Půl druhý

2. Člen pěvecké skupiny: Dvě deset

3. Člen pěvecké skupiny: Půl třetí

4. Člen pěvecké skupiny: Čtvrt na čtyři

5. Člen pěvecké skupiny: Šest třicet

6. Člen pěvecké skupiny: Třičtvrtě na pět

(J. vyděšeně otočí hlavu)

J: *(překvapeně)* Kde se tady vzali ty lidi.

3. člen pěv.skupiny: Nás si nevšímejte, my jsme tady na další scéně.

J: *(nadzvedne se, začne se důkladně utírat)* *(pro sebe potichu:)* Člověk už nemá kouska klidu.

(J. je hotova a vrací se pomalu doprostřed pódia, naproti jí jde A., který nese tři růže, toto vše probíhá velmi zpomaleně jako při romantickém filmu á la Hollywood, když k sobě běží dva zamilovaní, zní píseň „Only you“)

A: *(hlubokým zpomaleným hlasem)* Natrhal jsem Ti kytičku. *(podává ji J.)*

J: Jé, ta je krásná, děkuju *(prohlíží si ji)*. Kde tady rostou takové krásné růže?

(A. a J. „zmrznou“, prostoupí je Pěvecká skupina, která je nyní před nimi).

(při zpěvu gestikuluje Pěv. skupina jako zpěváci lidových písní)

1. a 2. člen p.s.: „rostou tam tři růže, rostou tam tři růže“

3.,4.,5. a 6. se přidaj: „Okolo Hradce, v malé zahrádce, rostou tam tři růže“

1.,2.: Cá *(do dřepu)*

3.,4.: Rá *(do dřepu)*

5.,6.: Ra *(do dřepu)*

1. a 2. člen p.s.: „rostou tam tři růže, rostou tam tři růže“

3.,4.,5. a 6. se přidaj: „Okolo Hradce, v malé zahrádce, rostou tam tři růže“

1.,2.: Cá (vstyk)

3.,4.: Rá (vstyk)

5.,6.: Ra (vstyk)

(po posledním „ra“ pěvecká skupina „zamrzne“ a spořádaně odejde do zákulisí)

(A. a J. odmrznou)

J: To je opravdu nádhera, děkuju. (políbí A.) Miluju Tě.

A: (zamilovaně) Jindřiško, (pauza, hudba: „melodie č. 3“, A. mluví do hudby) jsi tak krásná, jako stulíkové listí. Tvůj úsměv je jak oddenek mateřídoušky. Tvá líčka jsou mého života kořením.

Jsi jak.. vyschlá studánka. (pauza) Já, já nemám slov ..(hudba stop, dlouhá pauza)

J: Ani já (dlouhá pauza).

(na scénu přichází oráč (O.))

O: (prozpěvuje si) Já si tady ořu, já si tady ořu ....

(A. a J. sebou šklubnou)

A. a J.: (společně) Člověk !

J: Kde se tady vzal ?

A: (zvolá) Hej, mladý muži co tady děláte ?

O: (na chvíli přestane orat a prozpěvovat si „já si tady ořu...“; otočí se do publika) No já nevím co jim na to mam říct. (pokračuje v prozpěvování si)

A: (na Jindřišku) Zřejmě nás neslyšel. (zvolá) Hej, mladý muži, ptám se co tady děláte ?!

O: (otočí se do publika, nevěřičně kroutí hlavou) (důrazně se otočí na A :) Ořu ! (pokračuje v orání)

A: Tak to vypadá, že tady nejsme tak úplně sami. Zřejmě na některých izolovaných místech zůstali ještě i jiní lidé. Nu co, musíme se teď k sobě chovat alespoň ohleduplněji.

J: Musíme přece dokázat, že existuje lepší svět.

A: Musíme se snažit být lepší než naši předchůdci.

J: Nesmíme dopustit, aby byl opět člověk člověku vlkem !

A: (zvolá) Hej, mladý oráči, nechcete pomoc ?

O: No, (chvilinku se rozmyslí) to víte, že jo. Žně na krku (pauza) a já teprve ořu. (pauza) Kdybyste mi pomohli zvorat tady ten kousek políčka, tak bych Vás pozval k sobě domů na výbornou večeři.

A: Inu to je lákavá nabídka. Co myslíš Jindřiško ?

J: Já myslim proč ne ? (naivně á la Libuška Šafránková) Jestli tady pan oráč potřebuje pomoc, tak je přece naší povinností snažit se ze všech sil mu vyhovět.

(A. a J. si odloží vrchní část oblečení, A. si plivne do dlaní, vlezte si na čtyři, J. ho chytne za nohy u kolen a jako „trakař“ začnou orat)

(trakař složený z A. a J. se pohybuje sem tam po pódiu; O. si sedne a začne si připravovat kouření, O. a A., který po chvíli bude značně zadýchán rozmlouvají)

A: A co tady vlastně hodláte sázet.

O: Ječmen...., ale nevím, už je dost pozdě, asi ani nestačí vzkličít

A: To mi řekněte, takový zkušený zemědělec a takhle to pohnojíte.

O: Já a zemědělec, dejte pokoj. Já sem původem městská krysa. Tady na venkově jsme s manželkou a dcerkou teprve druhým rokem. Víte ve městě to na mě všechno najednou začalo padat. Měl jsem takovej pocit, jako že se točím v jednom obrovském vodním víru, jestli mi rozumíte.

A: Já myslím, že Vám rozumíme dobře.

O: No a tak jsem si jednoho krásného dne sbalil svejch pár švestek a odstěhoval se s rodinou sem na venkov. Manželka sice říká, že sem si sbalil rodinu a odstěhoval se se švestkama, ale to je jedno.

J: A co na to vlastně Vaše paní ?

O: To víte ženská nátura. Zpočátku se jí tu moc nelíbilo. Pořád mě přemlouvala, aby sme se vrátili zpátky do města. Jednou mi dokonce ze zoufalství nasypala do švestkového kompotu šest Brufenů, ale nakonec si zvykla a dneska by prej už neměnila. *(pauza; smutněji :)* Horší je to s dcerkou. Ne že by se jí tu nelíbilo, chraň bůh, ale v poslední době se u ní objevuje taková zvláštní vada řeči. Už si s ní s manželkou nevíme rady.

A: A co že jste si vybrali zrovna venkov ?

O: *(zasněně, cpe si dýmku)* No jo, venkov.

A: *(hlasitěji)* Povídám, co že jste si vybrali zrovna venkov ?

O: *(zasněně)* No jo, venkov.... To bylo snadný rozhodování. Už od mládí mi babička vyprávěla o pracích na poli, o kypření, vláčení, smýkání, podmítce, válení, setí, jednocení, plení, okopávání, zahrnování, sekání, sušení a o orbě, o orbě té především, radlice se zařezávají hlouběji a hlouběji, přeřezávají kořínky, žížaly, krtky, podmořské kabely, ach, jak hluboko mi orba leží v srdci.

J: To je nádhera.

O: No co, já si tady plácám játra a pole je zvoraný.

(A. vyčerpaně padne a těžce oddychuje.)

O: Tak Vám tedy strašně moc děkuju a zvu Vás na tu slibovanou večeři *(začne si balit své náčiní)*

A: *(udýchaně)* Nevím, jestli budu ještě schopen žvýkat.

O: Co jste říkal ?

J: Ále, zrovna říkáme, jak už si tady pomalu začínáme zvykat. To je nádhera.

O: No jo, tady se každému líbí. *(rozhlédne se po divácích)*. Tak pojďme.

(A. a J. si sbírají batohy a všichni odchází do zákulisí)

(světla dolů)

(světla nahorů)

(na scéně je podlouhlý stůl, u kterého sedí zleva : oráčova dcera (D), manželka oráče (M), J., A. a O.; na stole jsou talíře s knedlíkama a omáčkou, hrnce, cinkají příbory při jídle)

M: *(stojí)* Tak komu dáme ten poslední knedlík, co ? *(drží ho napíchnutej na vidličce)*

J: Mně už opravdu ne, já to fakt nesním.

M: *(spiklenecky)* No jeden se tam ještě vejde, ne ? *(přidá jí knedlík)* ...Ukaž táto, já ti tam taky ještě jeden přihodím, co ? *(přidá O.)*

- M:** (*spiklenecky*) No jeden se tam ještě vejde, ne ? (*přidá jí knedlík*) ...Ukaž táto, já ti tam taky ještě jeden přihodím, co ? (*přidá O.*)
- A:** (*s ironickým pobaveným úsměvem:*) Vždyť jste říkala, že už to byl poslední.
- M:** No pro jeden snad nebude tak zle, ne ? (*přihodí knedlík A.*) A poslední knedlík dáme tady Verunce.
- D:** (*Dcera vždy když mluví, tak křičí a používá nesmyslné přestávky uprostřed vět*) Mami, já ....už nemůžu. Já ...už to jíst ...nebudu!
- M:** (*vlepi jí pohavek*) Nebud' hubatá a koukej jíst! (*sedne si*)
(*chvilku všichni jedí*)
- M:** (*stále kouká všem do talíře*) (*náhle se vztyčí a naléhavě*) Pane Aleši (!!!), vždyť vy tam nemáte žádnéj vomastek! Ukažte ...(*naleje mu z výšky na talíř plnou naběračku*)
- A:** (*snází se to zachránit*) Ne, já nemastím. (*když mu to tam naleje poklesne*)
- M:** Ale neříkejte, dyť ste měl to maso úplně suchý.
(*všichni jedí*)
- O:** (*zastaví se v jídle, pomlaskne si*) Teda to je žraso. (*pomlaskává si*) Mámo, já už to vidím, já se zase přežeru.. Mně bude zase špatně.. Ale to se nedá. Přilej mi sem eště trochu toho sosíku.
(*M. mu přileje*)
- O:** (*labužnický*) Díky. (*znovu začne jíst*) No to je žrasiko.
(*všichni jedí*)
- D:** Mami, já ...mam žízeň.... Já chci pít. ...Žízeň !
- M:** Karle..., (*ten nereaguje, tak podruhé důrazněji*) Karle (!) ty si pudeš stejně pro pivo, co ? Tak vem malej nákou limošku.
- O:** No jo (*dojídá*).
- D:** Já chci taky... pivo, jako ...táta.
- M:** (*dá jí pohavek*) No prosím tě. Kdepa si to viděla, aby takový malý holky pily pivo, co ? Až tatínek dojí, (*významný pohled na O., důrazně*) až tatínek dojí.. (*O. neochotně dojídá*) tak ti přinese ze sklepa limonádu. A ukaž, seš celá pobryndaná. (*utírá jí hadrem pusy*)
(*všichni jedí*)
- O:** Tak já du do toho sklepa (*na A. a J.*) Vy si dáte taky pivíčko, ne, (*spiklenecky*) když sme si takhle štrejchli. (*při „štrejchli“ na zdůraznění naznačuje rukou, odchází, u forbíny se zastaví a do diváků*) Depa, hovězí.. to musí plavat, to je marný.
- A:** (*dojí, odfoukne si*) Všechna čest, bylo to výborný. Člověk tady na venkově jinak vytráví.
- J:** (*nadšeně*) Stejně ten venkov - to je nádhera. Tady sou samý takový pořádkumírumilovný lidi. Tady je člověk hned tak nějak ...
- M:** (*tiším hlasem, úsečně*) Dejte pokoj. Dybyste věděli, jak mě to tady s vodpuštěním sere.
- D:** Sere ?..... S vodpuštěním ?
- M:** (*dá dceři pohavek a vynadá jí*) To se říká, co ? Počkej až přijde táta. (*k J. a A.*) Kde jsme to přestali ? Jo (*tišeji*) sere mě to tady. Ale strašně. Dybych já nána pitomá tušila co mě tady čeká, tak mě sem v životě nedostal. To bylo pořád (*posměšně s grimasama*) .. vyprávěla

babička ... o orbě, té především... (*normálně*) a já kráva sem mu na to skočila. Když si uvědomím, kde sem dneska mohla bejt., tak bych vraždila.

(*překvapenej a vystrašenej vzájemnej pohled A. a J.*)

M: Ale před nim proboha ani muk. To už bych s nim vůbec nevydržela. Jak já to tady nenávidím.

(*přichází O., nese neskutečné množství lahváčů*)

O: Už se to nese... Udělejte místo.

(*dělaj místo na stole, O. tam vykládá piva jedno po druhym*)

O: (*když všechno vyloží, tak temně*) A ksakru (*zazní tajemný gong popř. tón*), já sem zapomněl na tu limonádu. (*již normálním hlasem prosebně na D.*) Verunko, skoč si tam dolů pro tu limonádu, jo ? (*pauza*) A když už tam budeš, tak přines tatínkovi ňáký pivíčko, ano ?

D: A. Ne. A ne !

(*D. nabere vztekle jídlo na vidličku, chce to pinknout na O. ale trefí A. do břicha*)

M: (*dá D. pohlavek*) No Veroniko !!! Jakpa se to chováš, co ? Copa si o nás tady návštěva pomyslí, co ? Koukej mazat ! (*dá jí pohlavek*)

(*D. našťvaně odchází, A. si stoupne a začne se otírat*)

M: (*vstane a s hadrem jde k A.*) Proboha, pane Aleši, nezlobte se. To je trapas. (*utírá snaživě A. na břicho a na zipu na kalhotách*) Vona je Verunka jinak hodný dítě, ale není vůbec zvyklá na cizí lidi. To víte, tady na venkově ...(*zamyslí se, dostane zlej výraz ve tváři*)

(*M. dále utírá, A. najednou dostává „zajímavý“ výraz ve tváři*)

A: Opatrně. Abyste s vaničkou nevyhlila i dítě.

J: (*pohoršeně, okřikne A.*) No Aleši !

(*A. se rychle posadí*)

M: Já eště skočim pro něco do kuchyně (*rychle odchází*).

(*J. si našťvaně odsedne na místo D. a trucuje*)

A: Jindřiško nezlob se. (*snaží si přisednout*)

J: Dej mi pokoj, máš tamhle otevřený pivo, tak si sed' tam.

A: Jindřiško, já to tak nemyslel. Jindřiško.

J: (*odkejvne hlavou, už ne tak trucovitě*)

A: Jindřiško, miluju tě. Už se nezlobíš.

J: Trochu.

(*přichází D.*)

D: (*rozjívěně*) Jé ! Vy. Ste si přisedli.

(*A. a J. vyrušení*)

A: (*splašeně*) No, to mi jen tak. (*přesedne si zpátky*)

D: Tak to já si sednu tady...ne tady... (*sedne si na dřívější místo J., začne pít limonádu a zkoumavě si prohlíží střídavě A. a J., J. stále zůstává na dřívějším místě D.*)

O: Já myslim, že bysme mohli chvilku posedět a manželka Vám pak nahoře ustele. Co vy na to?

J: (*zdráhavě*) Ne, to mi zase pudem. Děkujem.

O: Ale kampa byste chodili! Dneska u nás spíte a hotovo. A už nechci nic slyšet.

(*A. a J. na sebe kouknou*)

A: No tak dobře.

(O. se nahne nad stůl)

O: Počkejte až se setmí, něco Vám ukážu. Něco takovýho jste ještě určitě neviděli. To teprve poznáte, jak je krásně tady na venkově.

(přichází M.; nese tác s mističkama; má šílenej pohled)

M: Už se to nese.

M: *(stojí mezi J. a D., tác po loží na stůl)* Tak kdo si dá po večeři ? Měla bych tady výbornej švestkovej kompot.

(A. a J. se vyděsí)

J: *(rychle, chvěje se jí hlas podobně jako mluví D.)* Já si teda ..nedam.

M: *(dá J. pohlavek)* Neodmlouvam.

J: *(dotčeně)* Já nejsem dcera, já jsem Jindřiška !!!

M: *(probere se z tranzu)* Proboha promiňte, nezlobte se, já jsem se nějak zamyslela. Vy jste si přisedli, co ? No nic, když si nikdo nedá, tak já to zase vodnesu. Voni sou švestky stejně na noc těžký do žaludku, že jo ? *(podívá se na O.)* Ani táta si nedá ? *(O. jí zpraží pohledem)* Nedá, já vim, už du. *(odejde)*

O: Takže počkáme až trochu padne tma a pak vyrazíme, souhlasíte.

(světla dolů)

(všichni jdou za tmy - světla jsou zhasnuta, je jen slyšet chůze)

J: Tak už nás nenapínejte, a řekněte nám kam to vlastně jdeme ?

O: Moment, nebud'te netrpělívi, počkejte ještě tamhle na tu mýtinu a tam Vám všechno řeknu.

(všichni jdou)

O: Tak a teď už potichu, už tam budem. *(pološeptem)* Každý večer sem chodí na pastvu stádo zdivočelých koní. Takovou nádheru jste ještě neviděli. Je jich asi třicet a jsou to ty nejkrásnější koně, co jsem kdy viděl. Podívejte už běží.

(„sluchové“ divadlo „Koně“ - herci do tmy dělají zvuky kopyt, poté „žerou“, „rozběhnou se“, „přeskakují překážku“, „zastaví se“, „opět žerou“ apod. - vše to vždy komentuje O. jako „podívejte teď žerou“, „a teď se rozběhli“ atd.)

D: *(na konci vykřikne D. do tmy)* Jé! Hele koně!!!

(je slyšet rychlý dusot, „koně“ se rozprchli...)

- konec 1. dějství